

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «051 «Економіка» (Цифрова економіка)»
«051 «Економіка (Економічна кібернетика)»
Освітня програма «Цифрова економіка»
«Економічна кібернетика»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЕКТС 5
Мова викладання українська

**Лектор навчальної
дисципліни**
**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

**URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України**

Горбатюк Тарас Віталійович, к.філос.н., доцент
gorbatiuktv@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3474>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія належить до циклу фундаментальних дисциплін навчального плану, вивчення якої є важливим чинником духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді, усвідомлення ними свого місця і ролі в суспільстві; визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, хто є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди до майбутнього.

Мета: надання знань з філософії як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії, світоглядно-методологічна підготовка студентів.

Завдання: сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до цього світу; вивчення комплексу принципів пізнання як загального методу пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та практичні проблеми, приймати відповідні управлінські рішення в економічній сфері та сфері цифрової економіки, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки, сучасних інформаційних технологій, методів економіко-математичного моделювання в умовах діджіталізації соціальних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1. Філософська пропедевтика. Сутність філософії, її роль у суспільстві	2/2	Вміти застосовувати теоретичні знання для пояснення механізму формування світогляду, виникнення певних історичних типів світогляду. Вміти обґрунтувати свою світоглядну позицію.	Усне опитування, опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань.	5
Тема 2. Філософія Давнього світу	2/2	Знати основні етапи становлення античної філософії. Вміти пояснити процес виникнення і розвитку європейського менталітету на основі античної філософії.	Усне опитування, опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань. Дискусія, рольова гра.	5
Тема 3. Філософія	2/2	Вміти читати та тлумачити релігійні тексти і пояснювати	Здача контрольної роботи.	5

Середньовіччя та Відродження		сучасні релігійні уявлення. Вміти аналізувати сучасні уявлення про людину, гідність, прекрасне на основі філософії доби Відродження.	Опитування	5
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2/2	Знати основні етапи становлення і розвитку філософії Нового часу. Вміти аналізувати здобутки сучасної науки з точки зору мислителів Нового часу. Вміти використовувати ідеї Просвітництва для пояснення проблем і перспектив розвитку суспільства.	Здача контрольної роботи. Опитування	5 5
Тема 5. Німецька класична філософія	2/2	Знати основні етапи розвитку німецької класичної філософії. Вміти пояснити проблеми громадянського суспільства, аналізувати справедливе суспільство, розуміти механізми процесу пізнання. Знати етичні принципи і діяти на їх основі. Вміти реалізувати свої права і свободи.	Опитування у вигляді есе з основних питань. Усне опитування	5 5
Тема 6. Некласична філософія XIX-XXI ст.	2/2	Знати сучасні напрямки і філософські школи. Вміти пояснити процеси, що відбуваються у несвідомому; вміти інтерпретувати проблему свободи і відповідальності, вміти читати філософські тексти.	Опитування у вигляді есе. Усне опитування. Дискусія.	5 5
Тема 7. Українська філософія	2/2	Знати основні етапи становлення філософії в Україні, вміти інтерпретувати різні філософські ідеї українських мислителів.	Опитування у вигляді есе. Усне опитування.	5 5
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2				
Тема 8. Філософське вчення про буття	2/2	Знати різні теорії буття, вміти пояснити поняття матерії, вміти аналізувати сучасні теорії походження всесвіту, зокрема, з позиції спеціалістів у галузі комп’ютерних наук	Здача контрольної роботи. Усне опитування	20 10

Тема 9. Свідомість як фундаментальна категорія філософії. «Проблема штучного інтелекту». Нейромережеві системи.	2/2	Знати теорії походження свідомості, вміти пояснювати процес виникнення людини з різних точок зору, вміти пояснити принципи роботи мозку з позиції спеціалістів у галузі комп’ютерних наук, вміти аналізувати проблеми, як виникли зі створенням штучного інтелекту і мережевих систем.	Опитування, написання есе	20 20
Модульний контроль			Pідсумковий тест в ЕНК.	30
Модуль 3				
Тема 10. Пізнавальна активність людини	2/2	Знати основні механізми пізнавального процесу, міти пояснити такі феномени як інтуїція, віра, розум, пам'ять. Вміти розрізняти поняття правди та істини. Знати теорії істини.	Теоретичне опитування Контрольна робота	20 20
Тема 11. Особливості наукового пізнання	2/2	Вміти класифікувати і застосовувати методи наукового пізнання. Вміти пояснювати свою точку зору з наукової позиції. Вміти пояснити особливості взаємозв’язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами. Бути здатним до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Дискусія Написання есе	10 20
Модульний контроль			Pідсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 4				
Тема 12. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2/2	Знати основні теорії походження суспільства, вміти аналізувати сучасні соціальні процеси, застосовувати знання, набути в процесі вивчення курсу для розробки соціальних проектів, вміти аналізувати проблеми, як виникли зі створенням штучного інтелекту і мережевих систем. Усвідомлювати цінності громадянського суспільства, розуміти поняття свободи і відповідальності.	Дискусія. Опитування.	5 10

Тема 13. Філософія техніки. Філософія релігії. Філософія права. Філософія економіки. Філософія політики. Філософія моралі	2/2	Вміти інтерпретувати людину як біопсихосоціальний феномен. Знати теорії походження людини. Вміти обґрунтувати свою власну точку зору на питання сенсу життя людини. Знати проблеми і перспективи розвитку штучного інтелекту.	Написання есе. Опитування у формі дискусії	10 10
Тема 14. Філософська антропологія та філософія культури і цивілізації	2/2	Знати відмінності між культурою і цивілізацією. Вміти визначити свою культурну ідентичність, знати принципи спілкування у міжкультурному діалозі. Зберігати і примножувати культурні, етичні, цивілізаційні цінності.	Усне опитування Рольова гра Написання есе	5 5 10
Тема 15. Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього	2/2	Знати теорії цінностей, принципи формування ціннісних орієнтацій на певному культурному підґрунті, вміти вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем.	Теоретичне опитування Контрольна робота	5 10
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тест, теоретичні питання, задача	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Дедлайни визначає викладач. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрядження).
Політика щодо академічної добродійності:	Есе, реферати, презентації повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу. Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету).
------------------------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. К.: Генеза. 2019. 317 с.
2. Г'юм Д. Трактат про людську природу: Спроба запровадження експеримент. методу міркувань про об'єкти моралі. К.: Вид.дім "Всесвіт", 2020. 552 с.
3. Гринів О. І. Філософія: курс лекцій для аспірантів. Львів : Тріада плюс, 2021. 364 с.
4. Гринів О. Історія української філософії. Львів : Тріада плюс, 2022. 302 с.
5. Гьюсле В. Практична філософія в сучасному світі / Пер. з нім., примітки та післямова Анатолія Єрмоленка. К.: Лібра, 2022, 248 с.
6. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. Пер. з нім. А.Єрмоленка . К. : Лібра, 2021. 400 с.
7. Історія філософії України. Хрестоматія: Навчальний посібник./Упорядники: М.Ф.Тарасенко, М.Ю.Русин І.В.Бичко та ін. К., 2019. с.
8. Кант І. Критика практичного розуму. Пер. з нім., прим. та післямова І.Бурковського; наук.ред. А.Єрмоленка К.: Юніверс, 2018. 240 с.
9. Кульчицький О. Основи філософії і філософських наук. Мюнхен-Львів, 2021. 358 с.
10. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навчальний посібник для студентів вузів. К., 1995.
11. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади: Пер. з нім. К.: Основи: Дніпро, 2019. 414 с.
12. Поцюрко М. Філософія : навч.-метод. посіб. Львів : Сполом, 2020. 276 с.
13. Синиця А. Аналітична філософія : монографія. Львів : ЛДУФК, 2018. 303 с.
14. Синиця А. Філософія : навч.-метод. посіб. Львів : ЛДУФК, 2019. 179 с.
15. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навчальний посібник. К., 2020. 456 с.
16. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія: Навчальний посібник. К., 2016. 432 с.
17. Філософія: Навчальний посібник. За ред. І.Ф.Надольного. К., 2018. 348 с.
18. Філософський енциклопедичний словник. К., 2020. 492 с.

Інформаційні ресурси

1. Філософія як історія філософій: підручник / І. В. Бичко та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. К.: ЦУЛ, 2020. 648 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/Filisofiya_Bichko_druk.pdf#toolbar=0

2. Філософія. Кредитно-модульний курс: навчальний посібник / за ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозкового. К.: ЦУЛ, 2019. 456 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://culonline.com.ua/Books/filosofiya%20kmk-Mozgoviy.pdf#toolbar=0>

3. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: підручник / М. І. Горлач та ін. К.: ЦУЛ, 2008. 1028 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/Osnov_filosof_Gorlach.pdf#toolbar=0

4. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2007. 416 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://culonline.com.ua/Books/Filosofia-Gubar.pdf#toolbar=0>

6. Подольська Є. А. Філософія: підручник / Є. А. Подольська. К.: Фірма «Інкос», ЦУЛ, 2016. – 704 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://culonline.com.ua/Books/Filosofia-Podolska.pdf#toolbar=0>

6. <http://www.filosof.com.ua/links.htm>

7. <http://www.psylib.kiev.ua/>

8. <http://www.osvita.org.ua/iresource/?cmd=cat&num=4&ctg=59>